

Ανδρέας Μιαούλης

Ανδρέας Μιαούλης (1769-1835), Ναύαρχος της Ελληνικής Επανάστασης του οποίου το όνομα συνδέθηκε με κορυφαίες στιγμές του ναυτικού αγώνα του 1821 και ιδιαίτερα με τη δράση του υδραϊκού στόλου. (Περισσότερα...)

Η δράση του Μιαούλη επισημαίνεται στην Ύδρα, από το τέλος του 18ου αι. Στα έγγραφα αναφέρεται με το πραγματικό του επώνυμο Βόκος ή Βώκος με το οποίο και ο ίδιος υπέγραφε. Ήταν γιος του Δημητρίου Βόκου, ασχολήθηκε από τα εφηβικά του χρόνια με τη ναυτιλία και ήταν γνωστός και με το παρωνύμιο Μιαούλης, που, από το 1807, χρησιμοποιείται στα υδραϊκά έγγραφα, παράλληλα προς το Βόκος .

Η δράση του σε ναυτιλιακές επιχειρήσεις, ιδιαίτερα κατά τον αγγλικό αποκλεισμό των ισπανικών ακτών από τον Άγγλο ναύαρχο Νέλσονα, του προσπόρισαν σημαντικά κέρδη, με τα οποία μπόρεσε να αποκτήσει πλοία μεγάλης, για την εποχή εκείνη, χωρητικότητας. Στις 30 Δεκ. 1802 συνυπογράφει με άλλους Υδραίους έγγραφο, με το οποίο αναγνωρίζει τον Γεώργιο Βούλγαρη ως διοικητή του νησιού, ενώ η παρουσία του στα επόμενα ως την Επανάσταση χρόνια γίνεται συχνότερη. Από το 1816 διέμενε μόνιμα στην Ύδρα, όπου επιδόθηκε στο εμπόριο, ενώ τα πλοία του εξακολουθούσαν να ταξιδεύουν σε ολόκληρη τη Μεσόγειο .

Όταν ο Αντώνιος Οικονόμου κήρυξε την επανάσταση στην Ύδρα (28 Μαρτίου 1821), οι πρόκριτοι, παρά τον αιφνιδιασμό τους, του παραχώρησαν απόλυτη εξουσία και με σχετικό έγγραφο (31 Μαρτίου) του υπόσχονταν να του προμηθεύσουν «την δύναμιν και την έξοδον» της εκστρατείας του. Ανάμεσα στους άλλους πλοιοκτήτες υπογράφει και ο «Αντώνης Δημητρίου» που πρέπει να ταυτιστεί με τον Μιαούλη .

Στην αρχή του Αγώνα και συγκεκριμένα στις 28 Απριλίου, ναύαρχος των Υδραίων αναγνωρίστηκε ο Ιάκωβος Τομπάζης, από το τέλος όμως του 1821, τον αντικατέστησε ο Μιαούλης, ο οποίος είχε αναπτύξει αξιόλογη δράση τους προηγούμενους μήνες. Υπογράφει ως «ναύαρχος του Ελληνικού στόλου» και από τον Απρίλιο του 1822, ως «αρχιναύαρχος των Υδραίων». Το πρώτο ανδραγάθημα του πραγματοποιήθηκε στη ναυμαχία της Πάτρας στις 20 Φεβρ. 1822. Ο Μιαούλης, ο οποίος είχε αναλάβει την ευθύνη της επιχείρησης και είχε αναγνωριστεί από όλους ως αρχηγός, διέταξε τα ελληνικά πλοία να πλεύσουν προς το λιμάνι της Πάτρας, όπου βρισκόταν ο εχθρικός στόλος. Στη διάρκεια σφοδρής ναυμαχίας, που κράτησε έξι περίπου ώρες, καταστράφηκε μια τουρκική φρεγάτα και προξενήθηκαν σημαντικές ζημιές σε πολλά άλλα πλοία. Λίγες εβδομάδες αργότερα, στο τέλος Απριλίου, ο Μιαούλης βρισκόταν στη Χίο για να εκδικηθεί, με τους στόλους των δυο άλλων ναυτικών νησιών, την καταστροφή του νησιού και τον Σεπτέμβριο επικεφαλής και πάλι του «τρινησιού» στόλου εμπόδισε τον ανεφοδιασμό του Ναυπλίου από την τουρκική αρμάδα.

Από τις ναυτικές του επιτυχίες των δυο επόμενων χρόνων πρέπει να σημειωθεί η εξουδετέρωση της τουρκικής δύναμης που είχε παραμείνει στα Ψαρά μετά την καταστροφή του νησιού (20-22 Ιουν. 1824) και η ανακατάληψή του, στις 3 Ιουλίου, από τα πληρώματα του Μιαούλη και του Γεωργίου Σαχτούρη. Σημαντικότερη επίσης υπήρξε η συμβολή του στην επιτυχία του ενωμένου ελληνικού στόλου, στη θάλασσα της Σάμου και συγκεκριμένα στη ναυμαχία του Γέροντα (29 Αυγ.), τη μεγαλύτερη σύγκρουση στον ναυτικό αγώνα κατά τη διάρκεια της Επανάστασης. Προσπάθησε επίσης να αποτρέψει την απόβαση των δυνάμεων του Ιμπραήμ στην Πελοπόννησο (1825) και κατά τη Β΄ πολιορκία του Μεσολογγίου, ιδιαίτερα τους κρίσιμους πρώτους μήνες του 1826, τα ελληνικά πλοία υπό τις διαταγές του κατόρθωσαν να ενισχύσουν τους πολιορκημένους με λίγα πολεμοφόδια. Στις παραμονές της Εξόδου, τα ολιγάριθμα πλοία των Ελλήνων απέτυχαν σε επανειλημμένες απόπειρες να διασπάσουν τον αποκλεισμό των Τουρκοαιγυπτίων και την 1η Απριλίου, ύστερα από ανεπιτυχή για τους Έλληνες ναυμαχία, ο Μιαούλης δήλωσε στα μέλη της επιτροπής των αγωνιστών του Μεσολογγίου ότι δεν μπορούσε πια να προσφέρει καμιά βοήθεια στην πολιορκημένη πόλη.

Όταν η Γ΄ Εθνική Συνέλευση, με ψήφισμα της 27ης Μαρτ. 1827, ανέθεσε την αρχηγία των ελληνικών ναυτικών δυνάμεων στον λόρδο Κόχραν, ο Μιαούλης δέχτηκε την απόφαση και παρέμεινε απλός πλοίαρχος ως την άφιξη του Καποδίστρια. Ο Κυβερνήτης ανέθεσε στον Μιαούλη την αρχηγία του στόλου του Αιγαίου και στον Κανάρη την αρχηγία του στολίσκου των πυρπολικών, ενώ την ηγεσία άλλων ναυτικών μοιρών (Ευβοϊκού και Κορινθιακού κόλπου) σε άλλες ηγετικές μορφές του ναυτικού Αγώνα.

Στην πρώτη περίοδο της διακυβέρνησης του Καποδίστρια ο Μιαούλης ο οποίος ανήκε στο «αγγλικό» κόμμα, συνεργάστηκε μαζί του και τον Φεβρουάριο του 1829, με τη φρεγάτα «Ελλάς» βρισκόταν στις ακτές της Δυτικής Στερεάς για να υποστηρίξει τις ενέργειες του Αυγουστίνου Καποδίστρια, για την απελευθέρωση της Ναυπάκτου και άλλων πόλεων. Η εκτίμηση του Ι. Καποδίστρια προς τον Μιαούλη εκδηλώθηκε με τον διορισμό του, στις 14 Αυγούστου 1829, ανάμεσα στα είκοσι τρία μέλη της Γερουσίας. Αυτός όμως, όπως και ο Γεώργιος Κουντουριώτης, αρνήθηκε τον διορισμό του, διαφωνώντας με την πολιτική του Κυβερνήτη απέναντι στους Υδραίους πλοιοκτήτες. Στη συνέχεια υπήρξε από τους πρωτεργάτες της αντικαποδιστριακής κίνησης στην Ύδρα, που οι πλοιοκτήτες της απαιτούσαν προνομιακή μεταχείριση σε αντάλλαγμα της συμβολής τους στον Αγώνα και στα τέλη Μαΐου 1831 υπήρξε μέλος της «Συνταγματικής Επιτροπής» του νησιού που την αποτελούσαν ισχυροί αντίπαλοι του κυβερνήτη.

Η στασιαστική κίνηση στο Αιγαίο έπαιρνε διαστάσεις και ο Καποδίστριας σκέφτηκε να εφαρμόσει αποκλεισμό της Ύδρας, που ήταν το κέντρο της Αντιπολίτευσης, εξοπλίζοντας τα παροπλισμένα εθνικά πολεμικά πλοία που βρίσκονταν στο λιμάνι του Πόρου. Το σχέδιό του έγινε γνωστό στους Υδραίους και ο Μιαούλης ανέλαβε το έργο της ματαίωσής του. Στις 14 Ιουλίου κατέλαβε τη φρεγάτα «Ελλάς», δεν κατόρθωσε όμως να καταλάβει τα υπόλοιπα πλοία γιατί αντιτάχθηκε στις ενέργειές του ο

Κανάρης. Η κρίση κορυφώθηκε στις επόμενες μέρες και την 1η Αυγούστου, όταν ο Ρώσος ναύαρχος Ρίκορντ είχε παρέμβει για να καταστείλει τη δράση των Υδραίων, ο Μιαούλης διέταξε την πυρπόληση των ελληνικών πλοίων. Σε ελάχιστες στιγμές, η φρεγάτα «Ελλάς» και η κορβέτα «Υδρα» είχαν ανατιναχθεί και η ενέργεια αυτή στιγματίστηκε όχι μόνο από τους φίλους αλλά και από τους αντίπαλους του Καποδίστρια.

Ο Μιαούλης εξακολούθησε την αντιπολιτευτική του δράση και μετά τη δολοφονία του Καποδίστρια, όταν η Γερουσία συνέστησε τριμελή «Διοικητική Επιτροπή» στην οποία μετείχε ο αδελφός του κυβερνήτη Αυγουστίνος. Με άλλους πολιτικούς και στρατιωτικούς «αντικυβερνητικούς», προσπάθησε από την Περαχώρα της Απικής να ανατρέψει τη φιλοκοποδιστριακή κυβέρνηση του Ναυπλίου.

Μετά την εκλογή του Οθωνα ως βασιλιά της Ελλάδος, ο Μιαούλης μαζί με τους Κίτσο Μπότσαρη και Δημήτριο Πλαπούτα, ορίστηκαν μέλη της επιτροπής που θα πήγαινε στο Μόναχο για να προσφέρει «την αφοσίωσιν και την υποταγήν του έθνους εις τον βασιλέα του». Λίγους μήνες μετά την άφιξη του Οθωνα (25 Ιαν. 1833) ο Μιαούλης διορίστηκε, με τον βαθμό του υποναυάρχου, αρχηγός του Ναυτικού Διευθυντηρίου και το 1834, ως αντιναύαρχος έλαβε τη θέση του γενικού επιθεωρητή του στόλου.

Πέθανε στην Αθήνα στις 11 Ιουν. 1835 και τάφηκε στον Πειραιά, στη δεξιά ακτή του λιμανιού, που ονομάστηκε από τότε Ακτή Μιαούλη.

Πηγή: ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ (Εκπαιδευτική Ελληνική Εγκυκλοπαίδεια), Τόμος 6, σελ. 177-178 (*Συλλογή Βιβλιοθήκης Ε.Μ.Σ.*)